

ULRIKSBERGSKOLANS PLAN MOT KRÄNKANDE BEHANDLING för året 2023 Reviderad: 2023-04-11

Gäller skola, förskoleklass och fritidshem

Innehållsförteckning:

1.	Lagar och styrdokument	sid 1-2
2a, 2b, 2c, 2d	Vår plan, vår värdegrund, vårt mål, vårt ansvar	sid 2
3.	Det främjande arbetet	sid 2-4
4.	Det förebyggande arbetet	sid 4-6
5.	Rutiner för att upptäcka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling	sid 6
6.	Åtgärder vid upptäckt	sid 7 - 8
7.	Samtalsstruktur att använda för utredning vid kränkande behandling	sid 8 - 10
8.	Dokumentation	sid 10
9.	Utvärdering	sid 10
10.	Likabehandlingsgruppen består av	sid 10
11.	Förtydligande av orden i planen	sid 10-15
12.	Skolans ordningsregler	sid 16
13.	Förväntansdokument	sid 17-18

1. Lagar och styrdokument

Skollagen 1 kap 2 § Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med de mänskliga rättigheterna och grundläggande demokratiska värderingar såsom människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Läroplanen 1 kap Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet med svaga och utsatta är de värden som skolan skall gestalta och förmedla. ---. Skolan skall främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Omsorg om den enskildes välbefinnande och utveckling skall prägla verksamheten. Ingen skall i skolan utsättas för mobbning. Tendenser till trakasserier skall aktivt bekämpas.

Diskrimineringslagen 3 kap. § 18 och skollagen kap 6 § 8

”Utbildningsanordnaren ska ha riktlinjer och rutiner för verksamheten i syfte att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier. Utbildningsanordnaren ska följa upp och utvärdera de riktlinjer och rutiner som finns enligt första stycket.”, (Diskrimineringslagen 3 kap. 18). ”Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras

under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande årsplan.”, (skollagen Kap. 6 § 8)

Vi har valt att sammanföra planerna till en plan där vi beskriver vårt arbete mot diskriminering och kränkande behandling, baserat på de bestämmelser som anges i diskrimineringslagen och skollag.

Lagens syfte är att skydda barn och elever mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling och den förtydligar skolans ansvar när det gäller att garantera alla barns och elevers trygghet i skolan. En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling. Alla elever i skolan ska ha samma rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Alla elever har rätt att vistas i skolan utan att utsättas för någon form av kränkande behandling.

2a. Vår plan

Denna plan mot kränkande behandling gäller Ulriksbergskolan (skolan, förskoleklassen och fritidshemmet) och har utarbetats tillsammans med personal, elever och föräldrar. Vi vill genom denna plan främja barn och elevers lika rättigheter och möjligheter och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Vår plan mot kränkande behandling är upprättad i samverkan med elever, föräldrar och personal vårterminen 2023.

2b. Vår värdegrund

Alla människor, både barn och vuxna, är lika mycket värda och var och en har rätt att bli respekterad för den man är. Vi vill ha en skola som präglas av trygghet, respekt och ansvarstagande.

2c. Vårt mål

- Alla elever kommer till skolan och känner sig trygga och respekterade.
- All eventuell förekomst av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling upptäcks tidigt och stoppas omedelbart.

2d. Vårt ansvar

ALLA, personal, elever och föräldrar, har ansvar för att förhindra varje försök till diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. **Alla måste våga se och ingripa!**

3. Det främjande arbetet

Det främjande arbetet handlar om att stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten och behöver **inte** utgå från identifierade problem i verksamheten.

- Alla på skolan - personal, elever och föräldrar - hjälps åt i ett aktivt och målinriktat arbete för att förhindra och motverka alla former av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.
- All personal på skolan påbörjade en utbildning under läsåret 2016/2017 enligt CPS modellen. Modellen handlar om att identifiera och utveckla ett barns bristande färdighet, i samråd med barnet, som är den bakomliggande orsaken till ett exempelvis ett utåtagerande beteende. Personal på skolan använder sig av denna modell då behov uppstår. Förstelärare, elevkoordinator har detta uppdrag i sin tjänst att modellen används och utvecklas.
- Vi hjälps åt för att skapa ett öppet och tillåtande klimat så att eleverna känner trygghet i att de kan gå till vilken vuxen som helst och få hjälp.
- Det finns ett rastvaktschema där personal ingår och är ute på rasterna med eleverna. De som är rastvakter ska ha gul väst på sig. Elevkoordinator är ute på alla förmiddagsraster som skall öka trygghet ytterligare.
- Respektive arbetslag (personal) ansvarar för att utifrån förväntansdokumentet (se sid 10-11), ordningsregler (se sid 8) och plan mot kränkande behandling diskuterar våra grundvärderingar t.ex. på klassråd i början av höstterminen och fortlöpande under läsåret med sina elever. Arbetslagen ska också i det kollegiala lärandet ha ett erfarenhetsutbyte om hur man arbetar i klassen för ökad studiero, trygghet och trivsel.
- Det finns en tydlig struktur i alla klassrum vilka regler som gäller kring arbetsro.
- Vi har ett elevråd med två elevrepresentanter från varje årskurs som träffar rektorn en gång/månad. Trygghet och trivsel är en stående punkt på mötesdagordning. Från klassråden tar elevrådsrepresentanterna med sig det som tagits upp på klassråden.
- Likabehandlingsteamet genomför en enkät angående trygghet och trivsel vid höstlovet varje år. Enkäten fungerar både som ett diskussionsmaterial i det främjande arbetet men också som en del i det förebyggande arbetet. Klasser kan också genomföra också ett sociogram vid behov. Gemensamma aktiviteter, som alla på skolan deltar i, ordnas vid flera tillfällen under skolåret t.ex. gemensamhetsdag, tema "schysst språk och bra kompis", höstpromenad, FN-dag, Nobelmiddag, lucia, "Kura gryning", temaveckor etc. Fritidshemmet arbetar ålders- och avdelningsblandat så gott som dagligen och arrangerar melodifestival. Förskoleklass arrangerar bland annat Lucia och andra aktiviteter som ökar grupptillhörighet
- Det finns en fadderverksamhet mellan alla årskurser på skolan.
- "Veckans spegel" infördes ht 2021. Under ht-22 förändrades upplägget till "Månadens spegel" vilket kommer fortgå även detta verksamhetsår. Leds av elevkoordinator
- Elevkoordinator genomgår utbildningsinsats i Repulse, styr dina impulser, som vi hoppas att våra elever får nytta av i framtiden
- Tema självkänsla genomförs under året i f-klass, 1:an och 2:an, leds av elevkoordinator.
- Tjej- och killsnack genomförs i åk 3 och 4, leds av förstelärare i trygghet och trivsel och elevkoordinator.

- I åk 5 arbetar vi med schyssta relationer samt relationer på nätet med utgångspunkt från bl.a. polisens arbetsmaterial. Leds av skolsköterskan.
- Organiserade raster leds under onsdagar av elevkoordinator. Tankar finns att vidareutveckla arbetet under höstterminen 2023 där elever leder elever på skolan.
- Förslag till aktiviteter på raster presenteras i klasserna och sätts upp synligt utomhus och inomhus, leds av elevkoordinator och fritidshem.

Skolledningen bjuder in alla föräldrar som vill till samrådsmöte minst 2ggr per läsår. Höstterminens första samrådsmöte kommer att ha som tema "skolans värdegrundsarbete" där förväntansdokumentet, trivselregler och plan mot kränkande behandling diskuteras.

4. Förebyggande arbetet

Det förebyggande arbetet tar sikte på att minimera risken för kränkningar och **utgår från identifierade riskfaktorer.**

Utvärdering av föregående års riskfaktorer:

Språkbruk: Schysst språk har varit ett prioriterat mål på skolan och vi har använt oss av olika metoder för att komma till rätta med problemet, se verksamhetsplan. Har skett förbättring men språkbruket kommer vara kvar även detta år som en riskfaktor.

Ökad trivsel, mindre antal konflikter: Elevernas svar på frågor som berör upplevelsen av att bli – retad - slagen - att känna sig ensam i skolan, visade på en försämring jämfört med tidigare år.

Vi upplever att de ovan beskrivna främjande insatserna, där personal och elevhälsoteamet har gett eleverna begrepp och ökad egen förståelse för vad som händer vid konflikter och hur man hanterar känslor. Detta tillsammans med ökad rastverksamhet har lett till att tryggheten blivit bättre och antal konflikter minskat.

Ökad trygghet vid toalettbesök: De vidtagna åtgärderna som beskrivs har genomförts och vi kan se en förbättring.

Kartläggning i förskoleklass, fritidshem och grundskola

Likabehandlingsteamet genomför en enkät under oktober månad, angående trygghet och trivsel. Enkäten fungerar både som ett diskussionsmaterial ute i klasserna som en del i det främjande arbetet men också som en del i det förebyggande arbetet.

Förskoleklass:

I förskoleklass finns det alltid/oftast vuxna i närheten och det har speglat barnens upplevelser i skolan när vi ställer frågor till dem.

Analys av enkät och dagliga samtal:

- Stora delar av gruppen beskriver trygghet under skoldagen och ett fåtal beskriver nedanstående
- En del upplever att de själva stör i undervisningen
- På en av avdelningarna är det väldigt trångt i korridoren och detta blir oroligt.
- Analys av resultat visar att några barn inte var delaktiga i leken med kamraterna och känner sig ensamma.

Mål och åtgärder:

- Vi kommer kontinuerligt prata om ovanstående punkter på våra klassråd och enskilt vid behov. Vi ser också att vi behöver arbeta mer riktade kompisrelationer.

Fritidshem:

Analys av enkät och klassdiskussioner:

Tillägg till åtgärd:

Vi sår på elever som inte går bra ihop.

Elever med speciella behov behöver sina anpassningar i stort och smått. "Privilegier" som förväntas skötas.

- De flesta använder inte fula ord men det har ökat hos dem som gör det.
- Förekommer ett kroppsspråk som inte är schysst hos vissa

Mål och åtgärder:

Målet är att det på skolan och fritidshemmet inte förekommer svordomar och kränkande språkbruk.

Åtgärd: Vi fortsätter att dagligen arbeta både i grupp och enskilt med språkbruk och förhållningssätt mot varandra. Vi sår på elever som inte går bra ihop och vi anpassar i stort och smått för elever med speciella behov.

Grundskola:

Analys av enkät och klassdiskussioner:

- Elever upplever att främst de äldre eleverna i skolan säger fula ord.
- Eleverna upplever att det finns förekomst av att bli – retad – slagen – och ensamhet.

Mål och åtgärder:

Målet är en skola som är svordomsfri och där förekomsten av kränkande språkbruk inte finns.

Åtgärd: På skolan arbetar vi aktivt med språkbruk och planerar att arbeta vidare med temat ”schysst språk och bra kompis”. Enkät kommer att genomföras i åk 3, 4 och 5. Enkäten skall ligga till grund för vårt fortsatta arbete i dessa årskurser. Utöver detta ger vi extra stöd till enskilda elever. Gemensamhetsdag den 5 maj med bl.a. detta tema.

- Målet är att alla våra elever skall känna sig trygga på skolan och upplever trygghet, känsla av tillhörighet och kamratskap.

Åtgärd: En satsning på att erbjuda gemensamma rastaktiviteter fortsätter. Vår förhoppning är att om vi styr aktiviteter får vi fler elever aktiva och därmed ökad trivsel, mindre antal konflikter, en känsla av ökad tillhörighet och gemenskap.

I det främjande arbetet (månadens spegel, värdegrundslektioner i alla årskurser) arbetar vi mot att eleverna erhåller mer kunskap om sig själva och andra. Vi ser idag en ökad medvetenhet hos eleverna gällande sitt eget och andras mående. Detta ser vi som grunden till en vilja och möjlighet att förändra. Arbetet fortgår.

5. **Rutiner för att upptäcka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling**

Elever:

- Varje klass ska på sina klassråd som en stående punkt diskutera arbetsklimat och eventuell förekomst av diskriminering, trakasserier och kränkningar. Skolans elevråd har detta som en ständig punkt på dagordningen.
- Alla pedagoger stöttar eleverna att våga säga nej och att aldrig acceptera att några blir diskriminerade, trakasserade eller kränkta utan att omgående tala om det för personal på skolan.
- Enkät genomförs under oktober månad.

Personal:

- Elevärenden lyfts i arbetslagen för att skapa en aktuell bild av situationen på skolan och för att få ökad kunskap om elever med särskilda behov. Klasskonferenser genomförs en gång per termin
- Diskussion om arbetsmiljö, arbetsklimat och ev. förekomst av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling är en stående punkt vid arbetslagskonferenser.
- All personal har skyldighet att snarast rapportera till rektor om det finns misstanke om eller tendens till kränkande behandling mellan elever eller mellan elev och personal.

Föräldrar:

- Elevernas föräldrar ska känna sig delaktiga i vad som händer och ha en dialog med skolan.
- Kontakt tas med elevens lärare eller rektor vid misstanke om eller tendens till diskriminering av elever eller trakasserier/kränkningar mellan elever eller mellan elev och personal.

6. Åtgärder vid upptäckt

Elev – elev:

Vid mindre incidenter mellan elever ingriper den personal som finns i närheten. Eventuellt tas kontakt med vårdnadshavare.

Vid allvarigare och/eller återkommande trakasserier/kränkningar:

- Arbetslaget utreder och gör nödvändiga åtgärder.
- Kollegorna runt eleverna informeras för att vara mera observanta och skärpa bevakningen
- Inblandade elevers vårdnadshavare informeras
- ALSUP/CPS modellen kan vara aktuellt att användas med den kränkande eleven
- Rektor informeras och kränkingsanmälan görs i DF respons.
- Utredning görs och beslut tas om utifall kränkning har inträffat. Där sker all dokumentation utifrån elevmöten, kontakt med vårdnadshavare, plan för uppföljning och eventuella beslut. Utredningen ansvaras rektor och inblandad personal

När ovanstående åtgärder inte är tillräckliga:

- Ärendet anmäls till rektor som med hjälp av likabehandlingsteamet snarast intervjuar den utsatta eleven + kamrater för kartläggning (enligt en given samtalsstruktur)
- Vårdnadshavare informeras.
- Nödvändiga åtgärder görs i samverkan med arbetslaget och vårdnadshavare.
- Datum och ansvarig för uppföljningssamtal bestäms och därefter ny information till vårdnadshavare.
- Dokumentation görs i DF respons.

Vuxen – elev:

- Om en elev blir diskriminerad/trakasserad/kränkt av någon vuxen tar eleven snarast kontakt med någon personal, skolsköterskan eller rektor.
- Kontakt tas med rektor som med hjälp av likabehandlingsteamet utreder och gör en kartläggning av det som hänt. Samtal med den vuxne respektive eleven var för sig.
- Rektor samtalar med den vuxne, den vuxne har rätt till deltagande av fackligt ombud.
- Vårdnadshavare informeras
- Datum och ansvarig för uppföljningssamtal bestäms och därefter ny information till vårdnadshavare.

- Rektor dokumenterar händelsen.
- Rektor anmäler till huvudmannen samt fackligt ombud.

Elev – vuxen:

- Rektor informeras och har samtal med den vuxne och eleven, var för sig, för en kartläggning av det som hänt. har samtal
- Rektor återkopplar till eleven och den vuxne, var för sig.
- Föräldrar informeras.
- Rektor dokumenterar händelsen.
- Vid upprepade förseelser anmäler rektor till skyddsombudet.

7. Samtalsstruktur att använda för utredning vid kränkande behandling

- **Samtalsstruktur för samtal med den utsatta**
- **Samtalsstruktur för samtal med de som har kränkt eller trakasserat**
- **Checklista för informationssamtal med vårdnadshavare**

Samtalsstruktur för samtal med den utsatta

Två personer i likabehandlingsteamet bör vara närvarande under samtalet. En för samtalet och en antecknar. Var noga med att anteckna tid och datum för samtalet samt vilka som varit närvarande. Samtalets utgångspunkt är CPS – modellens struktur.

- Hur mår du?
- Hur är det i klassen?
- Hur är det på rasterna?
- Vad har de olika personerna gjort?
- När började det?
- Hur ofta händer det?
- Var brukar det hända?
- Vad är det som händer?
- Hur har den utsatte agerat?
- Har den utsatte berättat för någon?

Berätta för eleven att vi kommer att informera vårdnadshavare, prata med de inblandade samt ringa deras vårdnadshavare. Uppmana gärna barnet att själv berätta för sina vårdnadshavare men att det är bra om han/hon i nuläget inte pratar om det med andra elever. Tydliggör för barnet att när vi pratar med andra inblandade så kommer vi att lägga fokus på det vi vuxna sett och vet för att inte peka ut den utsatte.

Berätta även att vi kommer prata igen efter en till två veckor för att se hur det har gått.

Kom överens med eleven om att han/hon ska komma och berätta om det händer något mer.

Samtalsstruktur för samtal med de som har kränkt eller trakasserat

Två personer i likabehandlingsteamet bör vara närvarande under samtalet. En för samtalet och en antecknar. Var noga med att anteckna tid och datum för samtalet samt vilka som varit närvarande.

- Vet du/ni varför du/ni är här?
- Vet du/ni om det är någon i klassen som inte har det bra/är ledsen?

En del elever reagerar med att börja ta upp mindre händelser som inte är så jobbiga att prata om. Vägled då barnet fram till händelsen ni ska prata om. Bedöm hur konfrontativ du behöver vara. Är det uppenbart att barnet ljugar eller försöker förringa sin egen roll så tala om att vi VET att personen har varit inblandad.

- Vad är det som gör att han/hon inte har det bra/är ledsen
- Vilka är det som är dumma?
- Vad är det de gör?
- Vad gör du?
- Vem/vilka är det som bestämmer?
- Vad kan du göra för att han/hon ska må bättre?

Förklara att detta är ett stort problem och fråga om eleverna har några förslag på hur det ska bli bättre. Resonera tillsammans med eleverna och tydliggör hur viktig deras insats är.

Tydliggör också allas rätt att få vara i skolan utan att bli kränkt eller utsatt.

Berätta för eleverna att du som vuxen har ett ansvar att informera vårdnadshavare (via telefon, mail eller brev). Uppmana eleven att själv berätta för sina vårdnadshavare och förklara att eleven har ett ansvar att inte prata om det med andra elever.

Berätta också att vi kommer att prata igen, bestäm datum och deltagare, för att se hur det har gått.

Det kan bli aktuellt med ett möte med alla elever och deras vårdnadshavare.

Checklista för informationssamtal med vårdnadshavare

Föräldrarna ska informeras så fort som möjligt efter genomförda elevsamtal. Anteckna tid och datum för föräldrakontakt. Anteckna även försök att få tag i vårdnadshavare.

Detta ska samtalet innehålla:

- Förklara att vi enligt skollagen är skyldiga att informera vårdnadshavare vid kränkningssituationer
- Berätta vem du är och att du ingår i likabehandlingsteamet
- Berätta kort vad likabehandlingsteamet gör
- Redogör kort för det inträffade samt det specifika barnets roll i situationen. Försök att inte gå in på vad andra barn har gjort

- Berätta hur skolan har agerat
- Redogör för den överenskommelse som vi har gjort med eleven/eleverna
- Förklara hur uppföljningen går till

8. **Dokumentation**

- Det är viktigt att vi dokumenterar tillbud och händelser och vilka åtgärder vi gjort. Anmäls av den vuxne som "äger" ärendet i STELLA. Rektor anmäler till huvudmannen

9. **Utvärdering**

- Rektor och likabehandlingsteamet ansvarar för att planen utvärderas i oktober varje år.
- Resultatet av utvärderingen tas med i vårt systematiska kvalitetsarbete
- En ny likabehandlingsplan upprättas utifrån kartläggningen och utvärderingen.

10. **Likabehandlingsteamet består av:**

Camilla Lauring, rektor	Sanna Lundgren, skolsköterska
Pär Häggblad, lärare	Pia Hytter, lärare
Marielle Molin, fritidspedagog	Camilla Kulling, lärare
Martina Jonsson, elevkoordinator	Thomas Högstedt, bitr rektor
Martin Saläng, lärare	

Likabehandlingsgruppen träffas minst två gånger per termin eller vid behov. Ärende lämnas till Camilla Lauring, rektor. Martina Jonsson, är sammankallande till likabehandlingsgruppen.

11. **Förtydligande av orden i planen**

Kränkande behandling

Gemensamt för kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. En kränkning skadar en annan persons värdighet. En kränkning kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematisk och återkommande. Kränkningar kan utföras av och drabba såväl barn och ungdomar som vuxna. En kränkning kan äga rum mellan elever såväl som mellan personal och elever. Utgångspunkten är att den som uppger att han eller hon blivit kränkt, alltid måste tas på allvar. Kränkningar kan vara fysiska (t.ex. att utsätta någon för slag, knuffar och tafsande), verbala (t.ex. att hota eller kalla någon för tjockis), psykosociala (t.ex. att utsätta någon för utfrysning eller ryktesspridning) samt text- och bildburna (t.ex. klotter, brev, lappar, e-post, SMS eller via sociala medier) Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Om kränkningen hör samman med någon diskrimineringsgrund kallas det i stället för trakasserier.

Exempel på händelser som kan vara det som i lagen benämns kränkande behandling:

- Carl blir ofta kontaktad via sociala medier av elever på skolan. Där kallar de honom "pucko" och "tjockis". De har också lagt ut bilder av Carl på nätet. Bilderna har tagits i duschen efter gymnastiken.
- Lisa är stökig i klassrummet och vill inte lugna ner sig trots lärarens tillsägelse. Ett gräl som uppstår emellan dem slutar med att läraren ger Lisa en örfil.
- Oliver har slutat fråga om han får vara med och leka på rasterna. Han är hellre ensam än att behöva höra de andra säga att han inte får vara med. Skolans personal tror att Oliver är ensam för att han tycker om det. "Han är en ensamvarg", säger klassläraren. Oliver orkar inte förklara hur det egentligen ligger till.

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever – orättvis behandling - och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder, ålder, bristande tillgänglighet, ålder samt könsöverskridande identitet eller uttryck.

Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt. Med direkt diskriminering menas att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program. Indirekt diskriminering sker när en skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringssätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna. Om exempelvis alla elever serveras samma mat, kan skolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl äter annan mat.

Trakasserier

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel "kvinnliga", "homosexuella" eller "bosniska" egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad "blatte", "mongo", "fjolla", "hora", eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att en elev känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Det kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade. Det kan också handla om sexuell jargong. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

Diskrimineringsgrunden Kön

Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering/trakasserier:

- Maria vill göra sin praktik på en målerifirma, men studie- och yrkesvägledaren avråder henne med argumentet "Det är för hårt arbete för en tjej" (diskriminering).
- Pedro blir retad av kompisarna på fritidshemmet för att han är den ende killen som valt att gå med i dansgruppen. (trakasserier).
- Några elever på skolan sprider ett rykte om Karin, att hon betar sig som en hora och hånglar med vem som helst (sexuella trakasserier).

Diskrimineringsgrunden Könsidentitet eller könsuttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller könsuttryck eftersom lagens begrepp "könsöverskridande identitet eller uttryck" signalerar att det som skyddas är en avvikelse från "det normala".

Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning.

Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering/trakasserier:

- Jorge blir förlöjligad och hånad av en grupp killar i skolan eftersom han sminkar sig med mascara och läppglans (trakasserier).
- Kim, som identifierar sig som intergender (identitet bortom man eller kvinna eller någon som inte vill ha en könsidentitet), söker upp skolkuratorn för att tala om problem i familjen. Skolkuratorn ifrågasätter Kims könsidentitet och i stället för att få prata om sina problem hemma, måste Kim förklara och försvara vad intergender betyder och innebär (diskriminering).
- Alex, som klär sig i kjol och klänning, blir utföst av de andra tjejerna från skolans tjejtualett eftersom de tycker att Alex är för mycket kille för att få gå in där (trakasserier).

Diskrimineringsgrunden Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Alla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering/trakasserier:

- En skola med många elever med annan etnisk tillhörighet än svensk ger förtur åt etniskt svenska barn vid antagning av nya elever för att inte få en alltför segregerad elevgrupp (diskriminering).
- Thomas, som är mörkhyad, får många kommentarer från de andra eleverna om sitt hår och sin hudfärg. Många vill ta och känna på honom. Mentorn avfärdar honom med att "Ja, men du vet ju att du är annorlunda. Det är klart att de andra är nyfikna på dig. De menar ju inget illa" (trakasserier).
- Maria är bäst i klassen på svenska. Hon är aktiv på lektionerna och har alla rätt på proven. Läraren vill inte ge Maria MVG, då svenska inte är hennes modersmål (diskriminering).

Diskrimineringsgrunden Religion eller annan trosuppfattning

Diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning. Enligt regeringens proposition (2002/03:65) bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringskyddet. Andra etniska, politiska eller filosofiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering/trakasserier:

- Vincent, vars familj är med i Pingstkyrkan, blir ofta retad för det av några klasskamrater. De säger det på skämt, men han tycker inte att det är roligt (trakasserier).
- Läraren nekar Leila att bära huvudduk på SFI-undervisningen med motiveringen "Huvudduk är ett tecken på kvinnoförtryck". Det innebär att Leila utestängs från sin utbildning (diskriminering).
- Rebecka är judinna. En dag har någon ristat ett hakkors på hennes skåp (trakasserier).

Diskrimineringsgrunden Funktionsnedsättning

Med funktionshinder menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå. DO använder sig av Handisams beteckning funktionsnedsättning – och inte funktionshinder eftersom hindren finns i samhället och inte hos personen.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering/trakasserier:

- På skolavslutningen ropade skolans rektor upp alla elever individuellt och tackade av var och en förutom särskoleklassen, som hon ropade upp som grupp (diskriminering).
- Elenas pappa har en CP-skada. Hon blir arg och ledsen när andra elever i skolan ropar "Din pappa är jävla CP!" (trakasserier).
- Patrik, som har ADHD, blir utkörd från klassrummet för att han inte kan sitta still. Han lämnar hela tiden sin plats. En dag klarar lärarvikarien inte av situationen utan skickar hem Patrik med orden "ADHD-barn borde inte få gå på högstadiet!" (diskriminering).

Diskrimineringsgrunden Sexuell läggning

Med sexuell läggning avses enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering/trakasserier:

- Några elever i skolan brukar vara elaka mot Johanna på många olika sätt. Oftast kallar de henne "äckliga lebb" (trakasserier).
- Det har gått bra i skolan för James tills hans två pappor kom på besök. Efter det har han svårt att få vara med i grupparbeten och ibland får han jobba ensam. James vill inte vända sig till sin lärare eftersom läraren ser att de andra fryser ut honom, men inte gör något (trakasserier).
- På skolan ordnas en avslutningsbal. Elin och Anna, som är ett par, får inte dansa den första uppvisningsdansen tillsammans (diskriminering).

Diskrimineringsgrunden Ålder

Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd. Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i skolan. Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering/trakasserier:

- Malte är ett år yngre än sina klasskamrater och blir ofta retad på grund av detta (trakasserier).
- Agnes pappa är mycket äldre än de andra papporna i hennes klass. Hon blir sårad när de andra klasskamraterna skämtar om det. Hon har sagt ifrån att hon blir ledsen, men de fortsätter i alla fall (trakasserier).

Diskrimineringsgrund Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är en ny form av diskriminering i diskrimineringslagen. Det nya förbudet mot diskriminering ska bidra till att öka tillgängligheten i samhället så att människor med funktionsnedsättning kan delta på likvärdiga villkor. Ett otillgängligt samhälle leder till att människor med funktionsnedsättning utesluts från samhället. Det kan handla om att inte kunna delta på lektionerna i skolan, att inte komma in i en butik, eller att inte få tillgång till myndighetsinformation. Lagändringen innebär att personer med funktionsnedsättning ska ha en bättre möjlighet att hävda sin rätt att kunna delta på likvärdiga villkor utan hinder i form av bristande tillgänglighet.

Vad innebär bristande tillgänglighet? Med bristande tillgänglighet menas att en person med funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäliga tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Exempel på åtgärder kan vara att utjämna trösklar, att läsa upp en meny på en restaurang eller att erbjuda hjälpmedel som någon behöver för att kunna delta i skolan eller på jobbet.

Mobbning

Mobbning är när en eller flera personer systematiskt utsätter en annan person fysiskt och/eller psykiskt vid upprepade tillfällen under lång tid.

Repressalier

Personalen får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när en elev, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

12. Ordningsregler

Framtagna i samverkan mellan elever och personal ht-22

- **Vi parkerar våra cyklar och sparkcyklar på cykelparkeringen och cyklar inte på skolan område under skol- och fritidstider fram till kl. 18.00. Det är tillåtet att leda tex cykeln, sparkcykel över skolgården**
- **Vi hänger våra ytterkläder utanför klassrummet och matsalen samt ställer våra skor på avsedd plats.**
- **Vi går ut på alla raster och stannar inom skolans område.**
- **Grundregeln är att telefonen lämnas in under skoltid och används inte på skolans område. Vi använder mobiltelefon när det behövs i undervisningen eller i överenskommelse med vuxen på skolan.**
- **Vi tar inte med snacks, godis, nötter/frön eller tuggummi till skolan.**
- **Vi använder hjälm och visar hänsyn när vi åker i pulkabackarna. Vid is även andra backar.**
- **Vi kastar inte snöboll.**
- **Vi är rädda om skolans och varandras saker**
- **Vid skolslut ska du antingen lämna skolans område eller gå direkt till fritids**

13. Förväntansdokument

Reviderat 2022-09-15

Förväntansdokumentet togs fram ht-13 och utvärderas varje år. Det innehåller vilka förväntningar skolan har på elever och vårdnadshavare och vilka förväntningar elever och vårdnadshavare kan ha på skolan. Vårt

förväntansdokument tas upp och diskuteras vid klassråd och föräldramöten vid varje läsårs början.

Till eleverna

Som elev här på Ulriksbergskolan förväntar vi oss följande av dig:

1. Att du är i tid, på rätt plats, med rätt utrustning.
2. Att du är utvilad, har ätit frukost eller har med dig något att äta på fm (frukt eller smörgås).
3. Att du tar ditt ansvar att uppträda bra i klassrummet och på andra ställen i skolan för att skapa arbetsro och trivsel.
4. Att du visar hänsyn och respekt och använder ett "schysst språk och är en bra kompis"
5. Att du tar ditt ansvar för vårt gemensamma material
6. Att du aldrig deltar i kränkningar samt visar mod genom att aktivt ta avstånd från negativa beteenden. Säg till en vuxen.
7. Att du inser att allting inte alltid kan vara roligt, utan att du är beredd på att jobba ändå.
8. Att du står för vad du gör och inte skyller på andra.

Som elev här på Ulriksbergskolan kan du förvänta dig följande av oss i personalen:

1. Att vi är beredda att göra allt vi kan för att du ska få en lärorik och trygg skolgång.
2. Att vi aldrig accepterar kränkningar eller trakasserier i någon form och att vi alltid kommer att agera snabbt och tydligt. (se plan mot kränkande behandling).
3. Att vi ger dina vårdnadshavare fortlöpande information om dina kunskaper, uppträdande, närvaro och frånvaro genom IST - lärande och Skola 24.

Till vårdnadshavare

Av dig som vårdnadshavare till elev på Ulriksbergskolan förväntar vi oss följande

1. Att du ser till att ditt barn sover ordentligt, äter frukost eller har med sig något att äta på förmiddagen (frukt eller smörgås), kommer i tid till skolan och utför sina läxor/går på läxhjälp.
2. Att du meddelar skolan om ditt barn inte kommer till skolan/fritids. Meddela frånvaro genom Skola 24 varje dag.
3. Att du tar kontakt med berörd lärare om det är något du undrar över som gäller ditt barns skolsituation.
4. Att du arbetar tillsammans med oss för att förebygga och stoppa kränkningar eller trakasserier.
5. Att du har förtroende för oss.
6. Att du förmedlar en positiv bild av skolan till ditt barn.

Som vårdnadshavare till elev på Ulriksbergskolan kan du förvänta dig följande av oss:

1. Att vi aldrig accepterar kränkningar eller trakasserier i någon form. Vi agerar snabbt och tydligt mot detta. (se plan mot kränkande behandling).
2. Att vi arbetar för att ditt barn ska få en lärorik och trygg skolgång.
3. Att vi kommer att ge dig kontinuerlig information om ditt barns kunskaper, närvaro och uppträdande vid utvecklingssamtal eller vid behov.
4. Att vi gör kontinuerliga utvärderingar av verksamheten.
5. Att vi kontaktar dig genom Skola 24 om ditt barn inte kommer till skolan/fritids och du inte har meddelat frånvaro.

Samarbetsavtal

Jag har tagit del av och står bakom samt stödjer skolans värdegrund, de förväntansdokument, regler och konsekvenser som följer av innehållet i plan mot kränkande behandling.

Elev

Vårdnadshavare

Rektor Ulriksbergskolan

Camilla Lauring